

คู่มือการปฏิบัติงาน

การยกร่าง แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่งกรมปศุสัตว์

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านการปศุสัตว์

สำนักกฎหมาย

๒๕๕๙

คู่มือการปฏิบัติงาน

การยกร่าง แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง

๑. วัตถุประสงค์

คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานการยกร่าง แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและขั้นตอนการทำงาน เกี่ยวกับการยกร่าง แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และสามารถนำไปปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้นได้

๒. ขอบเขต

คู่มือนี้ จะครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นตอนการรับเรื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกรมปศุสัตว์ เพื่อยกร่าง แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง การตรวจพิจารณา ตลอดจนการเสนอผู้มีอำนาจลงนาม

๓. คำจำกัดความ

“การร่างกฎหมาย” ได้แก่ การเขียนข้อความในรูปร่างของกฎหมายด้วยถ้อยคำที่ถูกต้องและแน่นอน เพื่อเสนอให้ผู้มีอำนาจในการบัญญัติกฎหมายพิจารณาว่าจะประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ หรือควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงร่างกฎหมายนั้นประการใด การร่างกฎหมาย นี้ ได้รวมการกระทำ ๒ การกระทำเข้าด้วยกัน คือ การยกร่างกฎหมาย และการพิจารณาร่างกฎหมาย (ศาสตราจารย์ หยุต แสงอุทัย)

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการดำเนินการยกร่าง แก้ไข ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ประกอบด้วย

- ๔.๑ เจ้าหน้าที่เจ้าของเรื่อง
- ๔.๒ นิติกร สำนักกฎหมาย
- ๔.๓ หัวหน้ากลุ่มงาน สำนักกฎหมาย
- ๔.๔ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๕.๑ การดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติ และร่างกฎกระทรวง

(๑) รับเรื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เสนอให้แก้ไข ปรับปรุง หรือยกร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างกฎกระทรวง

(๒) นิติกรเจ้าของเรื่องตรวจพิจารณาหรือยกร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างกฎกระทรวง โดยศึกษา ข้อมูล ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

(๓) หากเป็นร่างพระราชบัญญัติ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือ ผู้อยู่ใต้บังคับกฎหมาย (Focus Group) เช่น การจัดสัมมนาประชาพิจารณ์ หรือการเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบ เว็บไซต์

(๔) จัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติหรือ กฎกระทรวง

(๕) จัดทำสรุปสาระสำคัญของหลักการในร่างพระราชบัญญัติหรือร่างกฎกระทรวง

(๖) จัดทำตารางเปรียบเทียบในกรณีแก้ไขเพิ่มเติม หรือปรับปรุงพระราชบัญญัติหรือกฎกระทรวง ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

(๗) เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างกฎกระทรวงที่ตรวจพิจารณาหรือยกร่างเสร็จแล้ว พร้อมทั้ง คำชี้แจงความจำเป็น สาระสำคัญ และตารางเปรียบเทียบของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างกฎกระทรวง เสนอ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณานำเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณานำเสนอ คณะรัฐมนตรีต่อไป

(๘) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอร่างให้ส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมพิจารณาให้ ความเห็นก่อนนำเสนอดังกล่าว เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และเมื่อคณะรัฐมนตรี พิจารณาแล้ว มีมติ

- ให้ทบทวนร่างอีกครั้ง ต้องดำเนินการปรับปรุง แก้ไขร่างตามมติคณะรัฐมนตรี เสร็จแล้วส่ง ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณานำเสนอดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

- อนุมัติหลักการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะส่งร่างให้สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างต่อไป

(๙) ในการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นิติกร สำนักกฎหมายและ เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมประชุมชี้แจงร่างพระราชบัญญัติหรือร่างกฎกระทรวงด้วย

(๑๐) เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จจะส่งร่างที่ผ่านการตรวจ พิจารณาแล้วให้กรมฯ แจ้งยืนยันให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

(๑๑) เมื่อกรมฯ แจ้งยืนยันให้ความเห็นชอบกับร่างที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ พิจารณาแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะส่งร่างให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณานำเสนอ คณะรัฐมนตรีต่อไป และเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว

- หากเป็นร่างพระราชบัญญัติ จะส่งให้สภาฯ พิจารณาต่อไป

- หากเป็นร่างกฎกระทรวง จะส่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณา ลงนาม

(๑๒) ร่างพระราชบัญญัติที่สภาฯ เห็นชอบแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ และเมื่อทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

(๑๓) ร่างกฎกระทรวงที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลงนามแล้ว ต้องส่งให้สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๑๔) เมื่อพระราชบัญญัติหรือกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ต้องแจ้งเวียนให้ หน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

๕.๒ การดำเนินการยกเว้นประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑) รับเรื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เสนอให้แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเว้นประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) นิติกรเจ้าของเรื่องตรวจพิจารณาหรือยกเว้นประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๓) เสนอร่างประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ตรวจพิจารณาหรือยกเว้นเสร็จแล้ว ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาลงนาม

(๔) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่กระทรวงฯ ลงนามแล้ว ต้องส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

(๕) เมื่อประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว ต้องแจ้งเวียนให้หน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

๕.๓ การดำเนินการยกเว้นระเบียบ ประกาศ และคำสั่งกรมปศุสัตว์

(๑) รับเรื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เสนอให้แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเว้นระเบียบ ประกาศ และคำสั่งกรมปศุสัตว์

(๒) นิติกรเจ้าของเรื่องตรวจพิจารณาหรือยกเว้นระเบียบ ประกาศ และคำสั่งกรมปศุสัตว์

(๓) เสนอร่างระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ตรวจพิจารณาหรือยกเว้นเสร็จแล้ว ให้กรมปศุสัตว์พิจารณาลงนาม

(๔) หากระเบียบ ประกาศที่กรมฯ ลงนามแล้ว บางฉบับต้องส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

(๕) เมื่อระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง มีผลบังคับใช้แล้ว ต้องแจ้งเวียนให้หน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

๖. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑ ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของนิติกร สำนักกฎหมาย

๖.๒ ใช้ในการควบคุมงาน และติดตามผลการปฏิบัติงาน

๗. เอกสารอ้างอิง

๗.๑ คู่มือแบบการร่างกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๗.๒ เทคนิคการร่างกฎหมาย โดย ประวิณ ณ นคร